

بین الملل

اعضای شورای همکاری خلیج فارس و ترکیه نشست مشترکی را در آنکارا برگزار کردند. این دیدار با هدف تقویت روابط دو جانبه در حالی برگزار شد که دور اول آن در سپتامر ۲۰۰۸ در بحرین برگزار شده بود. بررسی روابط این کشورها نشان می‌دهد که آنها در سالهای اخیر مناسبات روبه‌رو به گسترشی را آغاز و بر توسعه آن تاکید دارند. در این اجلاس که در کاخ «چراغان» استانبول برگزار شد، احمد داود اوغلو و وزیر خارجه ترکیه، «عبدالرحمن العطیه» دبیرکل شورای همکاری خلیج فارس، « شیخ عبدالله بن زاید آل نهيان» وزیرخارجه امارات متحده عربی، «نظار بن عبید مدنی» وزیر مسول در روابط خارجی عربستان، شیخ خالد الخلیفه وزیرخارجه بحرین، «احمد بن عبدالله المحمود» وزیر مسول در روابط خارجه قطر، «شیخ محمد صباح السالم الصباح معاون نخست وزیر و وزیرخارجه کویت، «یوسف بن علوی بن عبدالله» وزیر مسول در روابط خارجی عمان، بن احمد بن محمد وزاری خارجه و نمایندگانی از عمان شرکت کردند.

تاملی بر روابط ترکیه و شورای همکاری خلیج فارس

_____علی تتماج_____

خلیج‌فارس برقرار کرده‌اند تا با استفاده از موقعیت جغرافیایی خود از تمام ظرفیت‌ها برای تامین منافعیشان برخوردار شوند. این نکته قابل ذکر است که از دلایل گرایش ترکیه به توسعه روابط با کشورهای اسلامی و عربی، مقابله با تحکرات خصمانه اروپا در عدم پذیرش این کشور به عنوان عضو اتحادیه اروپا می‌باشد. ترکیه با این رویکرد تلاش دارد تا جایگاه این شورا عهده دار اجرای آن شده اند به ۱۶ میلیارد دلار رسیده است. با توجه به روابط طرفین و روند تحولات منطقه دلایل این رویکرد از چند منظر قابل بررسی است.

۱- ترکیه که در مسیر توسعه قرار دارد تلاش دارد تا با استفاده از مجموعه‌ای از روابط منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای ضمن ایفای نقش در معادلات جهانی، منافع خود را تامین کند. آنها در این چارچوب روابط گسترده‌ای را با اروپا، روسیه، آسیای مرکزی و قفقاز، ایران و در نهایت کشورهای عربی حوزه

روسیه و ناتو؛ رقابت یا مشارکت؟

_____علی سهرابی_____

«مخالفت روسیه با گسترش ناتو به سمت شرق».

مسئله همکاری‌های روسیه با ناتو، ریشه در شرایط موجود و ضرورت‌های پس از جنگ سرد دارد، در حالی که مسئله گسترش ناتو به شرق، از نگرانی‌های گذشته و نیز جاه‌طلبی‌های آینده نشأت می‌گیرد. در جریان همکاری، هر یک از دو طرف معادله، اهداف و انگیزه‌های خاصی را برای خود متصور می‌باشند که در این ارتباط مهمترین مطالبات روسیه عبارتند از:

۱) حضور در نهادهای تعیین‌کننده و تصمیم‌ساز جهانی و جلوگیری از انزوای روسیه در مسائل مهم بین‌المللی و امور مربوط به امنیت جهانی.
۲) جلوگیری از جهت‌گیری‌های احتمالی ناتو علیه روسیه.

۳) فرصت‌سازی برای چاره‌جویی دعآوی استقلال طلبانه در روسیه به ویژه در شمال قفقاز از طریق پیوند زدن اینگونه از مسائل با موضوع کلی مبارزه با تروریسم بین‌الملل. در مورد اهداف ناتو برای نزدیکی به روسیه نیز باید گفت؛ علاقه‌مندی اروپا به افزایش همکاری با روسیه در عین مشروط و محدود ساختن آن کشور به برخی از چارچوب‌های موجود، از سه موضوع عمده زیر نشأت می‌گیرد:

۱) روسیه در همسایگی اروپا قرار دارد و تأمین امنیت اروپا در رابطه‌ای تنگاتنگ با امنیت روسیه قرار دارد.

۲) اروپا درمقابل آنچه که مسئله تروریسم خوانده شده و تماماً به مسائل خاورمیانه نسبت داده می‌شود- از نظر اقتصادی، سیاسی و نظامی- به مراتب آسیب‌پذیرتر از آمریکا است و از این رو به نقش مثنی که احتمالاً روسیه می‌تواند ایفا نماید، اهمیت می‌دهد.

۳) تدارک نظامی و تأمین شرایط اولیه برای حضور نیروهای ناتو در افغانستان درگرو همکاری روسیه با اروپا و غرب می‌باشد.

ج) سیاست خارجی روسیه و تعامل با ناتو:
چنانکه گفته شد؛ گسترش ناتو به شرق و ارائه تعاریف جدیدی از وظایف و برنامه‌های این پیمان، همواره مورد مخالفت روسیه بوده است. اما وقوع

تاملی بر روابط ترکیه و شورای همکاری خلیج فارس

بویژه مسئله روند سازش در منطقه بهره‌برداری کنند. ترکیه تنها کشور منطقه است که با تل آویو رابطه دارد لذا اعراب امیدوارند از ظرفیت‌های آن برای اعمال فشار بر صهیونیست‌ها در مسیر سازش برخوردار شوند. ترکیه نشان داده که توانایی بازیگری در عرصه صلح خاورمیانه با محوریت کمک به احقاق حقوق ملت فلسطین را دارا می‌باشد چنانکه در طول جنگ ۲۲روزه غزه نیز مقامات و مردم این کشور در حمایت از مقاومت مردم فلسطین تلاش های بسیاری انجام دادند که نمونه بارز آن دفاع اردوغان از ملت فلسطین در نشست داووس بود که خشم صهیونیست ها و ایادی آنها در غرب را به همراه داشت.

۲- کشورهای عربی نیز برای افزایش مبادلات تجاری در عرصه جهانی بر موقعیت جغرافیایی ترکیه امیدوار هستند. ملت‌های عربی تلاش دارند از ظرفیت‌های ترکیه برای حل بحران‌های خاورمیانه

۲۰۰۴»که براساس آن این کشورها در قالب عضو ناظر با ناتو همکاری می‌کنند نائیا طرح بحرین برای ایجاد سد امنیتی در منطقه با حضور اعراب، ایران، ترکیه و رژیم صهیونیستی. این طرح که با مخالفت همگان مواجه شد اکنون با نام تحکرات امنیتی ترکیه و اعراب پی گیری می شود.

در جمع بندی کلی از نشست ترکیه و کشورهای عربی شورای همکاری خلیج فارس می‌توان گفت که منافع سیاسی و اقتصادی و برخی امور حاشیه‌ای موجب توسعه روابط ترکیه و اعراب شده است به ویژه اینکه ترکیه از اروپا ناراضی گردیده و تلاش دارد تا منافع خود را در سایر نقاط تأمین کند در این میان گرایش به جهان اسلام به خواست ملت ترکیه در ردیف اهداف سران آنکارا قرار دارد. این روابط می‌تواند به تحکیم مناسبات جهان اسلام منجر شود هر چند که غرب و صهیونیست‌ها امید دارند از روابط ترکیه و اعراب برای اجرای روند سازش در خاورمیانه بهره‌برداری کنند چنانکه مقامات اروپایی و آمریکایی در دیدارهای خود از ترکیه بر این امر تاکید کرده اند.

دارد، این کشور راهی جز اعمال هژمونی درمنطقه پیرامون خود (شامل جمهوری‌های اروپای شرقی، قفقاز و آسیای مرکزی) ندارد. به بیان دیگر، روسیه برای ایجاد همکاری با اتحادیه اروپا، نیازمند نظارت شدید بر جمهوری‌های جامعه کشورهای مستقل (CIS)، می‌باشد. لذا از منظر ژالیسم تدافعی، عملگراییان روس، اصل گسترش ناتو به شرق را به عنوان سیاستی جهت تثبیت موقعیت جهانی آمریکا، در مقام ابرقدرت پذیرفته اما هنگامی که توسعه ناتو به ایجاد رخنه در منطقه پیرامونی یا حائل روسیه می‌انجامد، مسکو مخالفت آشکار خود با سیاست گسترش طلبی ناتو را اعلام می‌دارد.

جمع بندی:

با توجه به اینکه هویت ژئوپولیتیک روسیه ماهیتی واکنشی و تدافعی به سیاست خارجی این کشور بخشیده است، چنین به نظر می‌رسد که پس از فروپاشی نظام دوطبقی و افول منزلت بین‌المللی روسیه از یک ابرقدرت به سطح نازلتر «قدرت بزرگ» این کشور با پیگیری سیاستی عمل‌گرایانه، اصل گسترش ناتو به شرق را به شکل مشروط پذیرفته باشد. به عبارت دیگر، از آنجا که منطقه پیرامونی روسیه (کشورهای عضو CIS) نقش عمده‌ای در تدوین سیاست هژمونی این کشور ایفا می‌کند، لذا مسکو تنها در برابر گسترش نفوذ و نقش ناتو در منطقه CIS به مقاومت آشکار دست خواهد زد. برپایه این استدلال، هرگونه همکاری عمیق و استراتژیک میان روسیه و ناتو منوط به شناسایی نقش و نفوذ روسیه از سوی آمریکا و سایر دول اروپای غربی در منطقه «خارج نزدیک» است.

آرزوهای دست نیافتنی بر لوسکنی

_____ مهدی یزدان پناه _____

لزوم توسعه روابط اروپا با این رژیم، اتخاذ مواضع خصمانه در قبال ایران و دخالت در امور داخلی این کشور با تحریک افکار عمومی و نیز اعلام به اصطلاح اجرای طرح تحريم‌ها علیه ایران و . . . از جمله خوش خدمتی‌های ایتالیا به صهیونیست‌ها است. این موضع‌گیری در حالی اتخاذ شد که افکار عمومی جهانی، رژیم صهیونیستی و حامیان آن را فاقد مشروعیت دانسته و بر لزوم مقابله با آنها تأکید دارند. جالب توجه آنکه هنگام سفر نتانیاهو نخست‌وزیر صهیونیست‌ها به ایتالیا مردم تظاهرات ضدصهیونیستی برگزار کردند.

۴) حضور بازیگرانی چون آلمان، فرانسه، انگلیس، چین و روسیه در معادلات جهانی، فضای بسته‌ای را برای ایتالیا به همراه داشته و مانع از تحقق اهداف آن شده است.

در نهایت می‌توان گفت که ایتالیا نه تنها نتوانسته به قدرت درجه اول حتی در اتحادیه اروپا مبدل شود بلکه همچنان بازیچه‌ای در دستان آمریکا و صهیونیست‌ها است که براساس خواست آنها تصمیم‌گیری می‌کند و در صورت ادامه این روند با چالش‌های بیشتری مواجه می‌شود.

دوشنبه ۲۲ تیر ۱۳۸۸ – شماره ۴۰۷

رخدادهای پیرامون مسائل ایران و آمریکا

دریادار مولن

حمله به ایران فاجعه بار خواهد بود
واحد مرکزی خبر (۱۶/۴/۱۳۸۸): رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا در سخنانی عواقب ماجراجویی و حمله علیه ایران را فاجعه بار خواند.
دریادار «امبلیک مولن» در مصاحبه ای کوتاه با شبکه خبری CBSافزاکتی درباره برنامه صلح آئیز هسته ای ایران گفت : هم دستیابی ایران به سلاح هسته ای و هم حمله آمریکا به تهران، هر دو عواقب خطرناکی به دنبال خواهند داشت.
مولن در ادامه در خصوص این دو موقعیت گفت : هر دو این وضعیتها حقیقاً پیامدهای بدی خواهند داشت.

اوپاما: برنامه هسته ای ایران یک تهدید است

ایرنا(۱۷/۴/۱۳۸۸): باراک اوپاما رئیس جمهوری آمریکا در جریان کنفرانس خبری مشترک با دبیرمتی مدوفد رئیس جمهوری روسیه در مسکو، در ادعایی تکراری برنامه هسته ای ایران را یک تهدید بزرگ خواند. اوپاما در این کنفرانس خبری مدعی شد : ایران وظایف بین المللی خود را اجرائی کند و ممکن است سبب آغاز مسابقه تسلیحاتی در خاورمیانه شود. رئیس جمهوری آمریکا برنامه هسته ای ایران را خطری بزرگ دانست و افزود : ایران و کره شمالی برای قرن بیست و یکم یک تهدید هستند.

ایان کلی: با هر گونه ماجراجویی تل آویو علیه ایران مخالفت

مهر (۱۶/۴/۱۳۸۸) : سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا تفسیرهای صورت گرفته مبنی بر اینکه واشنگتن به رژیم صهیونیستی برای حمله احتمالی به ایران چراغ سبز نشان خواهد داد را رد کرد. «ایان کلی » سخنگوی وزارت امور خارجه این موضوع را که معاون رئیس جمهور ظاهراً به اسرائیل برای حمله به ایران چراغ سبز نشان داده است، تکذیب کرد. وی ضمن تکرار اظهارات یادین که تأکید کرده بود «اسرائیل دارای حق حاکمیت و حق اتخاذ تصمیمات نظامی است»، گفت : «تضعامی خواهیم به هیچ حمله نظامی‌ای چراغ سبز نشان دهم».

کلیتوتون خواستار تحریم بیشتر ایران شد

ایسنا(۱۷/۴/۱۳۸۸): وزیر امور خارجه آمریکا در سخنانی خصمانه خواستار اعمال تحريم های بیشتر علیه ایران شد. «میلاری کلیتوتن» در تداوم سیاست خصمانه کشورش مدعی شد که آمریکا در مورد برنامه غنی سازی اورانیوم ایران نگران است و این برنامه می تواند ثبات را در خاورمیانه و جهان متزلزل کند. کلیتوتن اعلام کرد که ما درصدیوسن کشورهای جهان برای اعمال تحريم های بیشتر علیه ایران هستیم. وی همچنین نگرانی خود را در مورد همکاری سیاسی و اقتصادی وژنرال و ایران بیان کرد.

بایدن: تل آویو از هر گزینه ای می تواند استفاده کند

فارس(۱۵/۴/۱۳۸۸): جوبایدن معاون رئیس جمهور آمریکا گفت که اگر دولت ایران به دنبال تعامل در قالب یک مذاکه با آمریکا باشد، آمریکا نیز تمایل تعامل خواهد کرد. وی تصریح کرد: اگر ایرانیان به پیشنهاد تعامل ما پاسخ دهند، ما تعامل خواهیم کرد. پیشنهادات بر روی میز است. بایدن همچنین گفت: اسرائیل حق دارد تا راهکارهای متفاوت از آنچه آمریکا انجام می دهد علیه ایران اتخاذ کند. وی گفت: اسرائیل می تواند برای خود تصمیم بگیرد. آنها طبق منافع خود تصمیم می گیرند تا در رابطه با ایران اقدام کنند نه هیچ کس دیگر.

هویت

یونان: نقض حقوق اقلیت ها

اقلیت در یونان نمی توانند از حقوق مساوی با سایر اتباع این کشور برخوردار شوند. مسلمانان ترک تبار ساکن یونان همواره نسبت به نقض حقوق شهروندی خود به دولت یونان اعتراض می کنند. مسلمانان یونان به رغم تعداد زیاد آنها و سابقه طولانی حضور در یونان، هنوز دارای مسجد نیستند و بارها درخواست خود را برای احداث مسجد به مقامات یونانی اعلام کرده‌اند و به رغم اعلام موافقت اسقف بزرگ ارتدوکس این کشور، اما عملاً اقدامی صورت نگرفته است. در همین چارچوب کولی‌ها که آلبانی تبار بوده و در این مناطق ساکن هستند، همواره از عدم رعایت حقوق مساوی شهروندی به ویژه در بحث استفاده از مراکز و امکانات آموزشی اعتراض دارند و تاکنون دولت یونان به آن پاسخی نداده است.

هلند: تبعیض علیه زنان

از کشورهای غربی ناقض حقوق بشر می‌توان به کشور هلند اشاره کرد که در آن بر اساس گزارش کمیته رفع تبعیض علیه زنان از وجود تبعیض علیه زنان در این کشور ابراز نگرانی شده است و از دولت هلند خواسته شده به تعهداتش در قبال کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان پایبند باشد. قوانین جدید مصوب در پارلمان هلند که با افزایش گری دولت‌مردان و برخی جریان های سیاسی ادغام شده، مشکلات بسیاری برای مسلمانان بویژه زنان به همراه داشته است. کشورهای غربی مدعی دموکراسی در کانون توجه با وجود اینکه غرق در مشکلات روز افزون اجتماعی خود هستند سعی دارند با دخالت در امور دیگر کشورها حقوق بشر را به اصطلاح احیا کنند.

انگلیس: منع ورود معلمان محجبه به مدرسه
انگلیس در حالی داعیه آزادی دینی و عقیده را سر می دهد که اسلام ستنیزی در این کشور به شدت ادامه دارد چنانکه در این چارچوب یک معلم و دو دانش آموز آن در انگلیس به دلیل استفاده از حجاب و روبنده از ورود به مدرسه‌ای در شهر «بلکبرن» منع شدند.

در اقدامی ضد اسلامی و مغایر با آزادی عقیده، یک معلم به همراه دو دانش آموز محجبه خود که از بقره (رویتده) استفاده کردند، از ورود آنان به مدرسه ممناعت شد. این اقدام در شرایطی روی داده که دولت‌مردان انگلیس با عناوین مختلف به وضع قوانین ضد اسلامی می پردازند بگونه‌ای مسلمانان این کشور با چالش های بسیاری مواجه شده اند.